

et Endringsforslag ind, saaledes at Loven, idet den bliver hævet, tillige haandhæver den nu bestaaende Kongelov. Med disse Forandringer vil man have gjort et meget stort Fremskridt. Nu siger man: Men Regjeringen kan jo ikke gaae ind derpaa; men jeg svarer dertil: Jeg kan ikke see, at det nærværende Ministerium derved vil komme i den allermindste Forlegenhed, — tværtimod, efter min Mening vil det derved igjen komme til at optræde som sig selv. Det er bekjendt, at i det første Dieblit, da dette Ministerium endnu var naibit, da det ikke var kommet til at see anderledes paa Tingene, end de virkelig forholde sig, har det erklæret, at med Fællesstabet's Ophør vilde ogsaa de fælles Anliggender ophøre. Det erklærede tillige, at den Forsamling, der hidtil havde haft med de fælles Anliggender at beskille, skulde klæde sig af, det vil sige, at den skulde tage sine Klæder af, men paa ingen Maade, at den skulde trække en Anden i Klæderne, give sine Klæder til en Anden; men det er dette; Ministeriet nu er kommet til. Derfor det nu vendte tilbage og sagde: Vi ere komne til den Erkjendelse, at det er bedre at leve i den simple Ustydighedstilstand end at styde os ind under alle disse subtile Raisonnements, der ere nødvendige for at faae det, der ikke er Fælles, til dog at være Fælles, saa vilde det ikke gjøre Andet, end hvad det med den største Behødv kunde og — jeg vil sige — efter dets egentlige Forpligtelse burde gjøre, og det vilde derved redde Landet for en meget stor Fare. Naar man bestandig siger til os: Redder Landet fra Eders Side ved hurtigt at komme til en Overenskomst, saa siger jeg: Redder I Landet ved at sørge for, at ingen Overenskomst behøves, thi saa have vi strax naaet dette Maal. I kunne redde Landet i Løbet af nogle Dage ved at gaae ind paa denne Betragtningmaade, medens vi Andre ville behøve Aaringer til at redde Landet, naar vi skulle gaae Eders Vej. Naar man har sagt: Det er klart, hvad der er Fællesanliggender, det er nemlig, hvad der angaaer Flaaden, den udenrigste Repræsentation o. s. v., saa siger jeg: Nei, det har været Fællesanliggender, men for Diebliffet eksisterer der ingen fælles Flaade eller fælles Armee, og altsaa kan Flaaden eller Armeen

ikke være et Fællesanliggende; der er ingen udenrigst Repræsentation for Andet end for Kongeriget alene, og sølgelig er der intet Fællesanliggende, som hedder udenrigst Repræsentation. Det er saa overmaade let at kaste det saaledes hen og sige: Vide vi ikke, hvad vi hidtil have haft at bestille med, og hvad vi have givet Løve om, og hvorfor skulle vi saa ikke kunne blive ved dermed? Men dette er ikke rigtigt; thi den anden Forsamling havde kun Udkomst til at give Løve, forsaavidt den var istand til at staae Bidrag til alle disse Instituter andetsteds fra; saasnart den ikke kunde det, var dens Mission forbi. Nu kunne vi selv udrette det, der var den betroet, nu er der ingen Gjensand for dens Virksomhed, og dens Virksomhed er altsaa i det Væsentlige falden bort. Man har søgt at svække Betydningen af den Skrivelse, der i sin Tid blev fremkaldt, da der var en ikke ringe Tvivl om, hvorledes § 2 i Indstrækningsloven skulde forstaaes, og da der var udtalt Frygt for, at den ligeoverfor § 19 i Udkastet til Fællesforfatningen skulde give Anledning til, at indbrage Anliggender, der vare særlige, under de fælles Anliggender. Man har sagt, at det var en reen Tilfældighed, næsten et Træf, at Bestemmelsen i § 2 ikke blev opstillet paa den modsatte Maade. Men det var i Virkeligheden saa lidt en Tilfældighed, at det netop stete ved et bestemt Forslag. Denne Bestemmelse var under de to første Behandlinger af Indstrækningsloven affattet paa den modsatte Maade; men jeg personlig indbragte Forslaget til den Affattelse, som blev vedtagen, saaledes at de særlige Anliggender specielt betegnedes, og det overlodes til Fællesstabet, hvad der laa udenfor disse. Det stete just, fordi jeg dengang havde den fulde Overbeviisning, som blev deelt fra mange Sider, at § 4 definerede Fælles og Særligt saaledes, at ingen Sag kunde tages som fælles, naar den var særlig for Kongeriget, og at ingen Indtægt eller Udgift kunde drages ind under Fællesstabet, naar den i Virkeligheden kun var udredt af eller angik Kongeriget alene. Jeg kan derfor saa lidt see, at der har ligget noget Tilfældigt i denne Affattelse, at det tværtimod er gjort aldeles klart, positivt, fordi man vilde det saaledes. Desuden kunde den Skrivelse, der kom